

Director: MIHAIL STELESCU

Redacția și Administrația: Str. Emil Costinescu, 17 București VI

Abonamentul anual 100 lei
Studenți și muncitori 75 lei
Instituții și Autorități 1000 lei
In străinătate 500 lei

TELEFOANE

Direcția 4-29-60, Administrația 3-25-27, Tip. 4-28-86
Manuscrisurile nepublicate se distrug
Redactor-șef: ALEXANDRU TALEX

Apare JOIA

4 pagini 2 lei

CONSTRUCTIVISMUL
PROGNOZA ANULUI ȘI SEMEȘTELE LUI

SAPTAMANAL DE LUPTA POLITICA ȘI SPIRITUALA

Tineretul constructiv

De câțiva vreme s'a lansat în tre rândurile tineretului o lozincă nouă, frumoasă și sugestivă: Constructivism, muncă constructivă, tineret constructiv.

Dar oare într'adevăr ceace se aplică de fapt în numele acestei teorii, să fie oare constructivism? Constructivismul subînțelege creația, tășnirea din fundul zăcămintelor sufletești ale unei generații de titani, un nou orizont de viață și de morală.

Constructivismul se bazează într'adevăr pe forța fizică în parte, dar fără o bază de forță morală și spirituală, el își pierde noțiunea și devine o simplă salahoreală dispartată și confuză, care se poate spulbera la prima bătaie de vânt.

Întă de ce mă întrebam mai sus dacă fapta corespunde noțiunii și analizând atent manifestările așa zisei munci constructive, se constată că într'adevăr ceace se trămbăie cu atâta reclamă, nu corespunde unei realități serioase.

Piatra de bază a unui edificiu social nu poate fi o suprafață de pământ pe care se ridică ziduri și nici zidurile, chiar din beton de ar fi construite. Ele reprezintă o intruchipare materială, rece și mută. Baza pe care poartă dura o construcție lumească și sufletul omenească, morală și spiritualitatea lui.

Proși ridică o casă, o mje, o sntă de mji, ele nu reprezintă nimic, (în afară de energia fizică cheltuită) Pentru o așezare socială. Ce folos e în București se clădește case peste case, cu o ardore înspăimântătoare, atâta vreme cât în același București domnesc nestingherite: crima, furtul, beția, imoralitatea publică și desfrăul.

Nu de reconstrucția mănăstirilor dărăpănate și a zidurilor de cărămidă are nevoie acest neam bolnav, ci de o reconstrucție sufletească și morală. Apostolatul unei solide reînnoiri sufletești, educația spirituală, pregătirea intelectuală și o morală ascetică. Iată elementele de frământat și de ars în cuptoarele unei noi concepții sociale, nu cărămizi a un leu, cinci, zece lei bucată.

Acei care comandă ziduri unui tineret și constructivist, au ei oare această armătură morală? Au eliminat ei crima din sufletul lor? Au eliminat ei beția din sânul familiilor lor? Au distrus ei desfrăul din jurul lor? Dacă nu, degeaba vor ridica biserică și mănăstiri, degeaba vor înșira vlagă unui tineret în construcții reci și inutile.

Aceste construcții nu înseamnă și constructivism. Aceste clădiri pot servi de reclamă și de praf în ochii proștilor, dar nu pot fi elemente de serioasă tendință de ridicare a unei noi societăți românești.

Citeam zilele trecute într'o foaie oficioasă a așa zisului tineret constructivist, un ordin către tinerii dintr'o tabără de muncă dela „Izbuca”, din Basarabia.

În acea comună țărani au refuzat pur și simplu să li se repare Mănăstirea de către acei tineret.

Seful tinerilor s'a aprins și a dat un ordin prin care blestema satul, interzicând intrarea în sat pe o rază de 5 km, și se revoltă că țărani din Izbuca au îndrăznit să-i dicteze LUI, ceea ce să facă cu munca LUI.

Trec peste caragialesca enumerare a cartofilor și cepelor pe care dă ordin să le restituie în cărămizi și mă opresc asupra unei grave constatări pentru tineretul constructivist.

În virtutea cărui fapt s'au dus să muncească la Izbuca? Pentru cine, dacă țărani au refuzat munca lor?

Oare refuzul țărănilor nu e dovadă zdrobitoare că acolo în acel sat, așa cum spunem mai sus, au frământat numai luful rece al cărămizilor, iar sufletele le-au lăsat în paragina în care le-au găsit?

Sau poate că nici sufletele lor nu erau pregătite pentru o clădire spirituală? Și aceasta e vina conducătorului.

Cu mușchii poți ucide, poți ridica pietre, dar nu poți refăce sufletul unui neam.

Analizând acum refuzul țărănilor, desigur că el are un substrat întemeiat, căci ar fi pueril să credem că țărani ar refuza să li se facă de-a gata și fără nici o cheltuială o mănăstire.

La acest lucru nu s'au gândit tinerii care și-au pierdut o vară întreagă într'o muncă istovitoare și tot atât de inutilă? Țărani din IZBUC au bănuț că sub o muncă de simplu salahor nu se ascunde nimic spiritual, nici un apostolat sufletească.

Și ea să dovedesc această afirmatie, voiu cita chiar punctul întâiu din ordinul pomenit.

„1) Nu se mai face biserică, pentrucă țărani d'acolo nu merită binecuvântarea unei biserică și petruca în religia creștină se pot apăra CU FORTA, cu sabia, bisericele în contra păgânilor, dar în creșterea sau facerea bisericilor cu forța și cu sabia nu se pot face.”

Sublinierea „cu forță” e și în ordin. Deci semnatarul ordinului recunoaște că singurul mijloc FORTA, de care dispune n'a fost eficace și mărturisește în rândurile finale, că numai poate lupta, neavând forța ca mijloc eficace ȘI LIPSINDU-I ALTE METODE. Căci altfel n'ar fi blestemat satul.

Nu insistăm asupra acestei enervante atitudinii a d-lui Corneliu Codreanu de a blestema oamenii cari nu-l vor, dând dovadă de spiritul secolar, răzbuțar și anti-creștin, care-l stăpânește, ci

vom reveni la constructivism.

Nu acest fel de a lucra se numește constructivism. Tara aceasta n'are nevoie de meserie zidar, ci de meserie sufletești.

Pot număra cu sutele pe tinerii, care punându-și elanul lor cinstit și entuziat al tineretului în slujba acestei zidării ordonate, su rupt orice contact cu cultura și izvorul de adăpare al mjișii și al sufletului.

Iar mâine, când „seful” va vedea că o țară se conduce cu oameni cari au la bază cunoștințe, își va alege colaboratori, din alte rânduri, iar salahori de azi, vor salahori și mâine în bezna neștiinței. Iar dacă va conduce cu ei, nepregătiți, țara se va resembla.

O țară nu se reînnoiește cu blesteme de babă habotnică, care făcând farmeos și asasinând pe ihoșnici necredincioși în ascuns, își face cruce față de oameni și se roagă fărnarnic.

Și e păcat că o întreagă fa-lanșă de energii puternice și capabile să se risipească în exectarea unor ordine stupide, date de oameni halucinați.

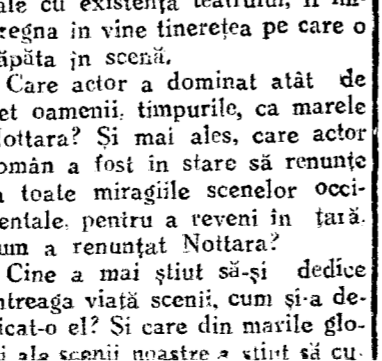
Tineretul acesta să-și seruteze interiorul sufletească și să vadă ce a construit în el. Să facă bilanțul zilelor pierdute și rezultatul sacrificiilor făcute. Abia atunci va vedea dezastrul.

Dar pentru aceasta se cere o minte limpede, o obiectivitate lipsită de amețeața unui cântec pe care poartă și autorul regretă că l-a scris și de mirajul unor cuvinte umflate și storăitoare.

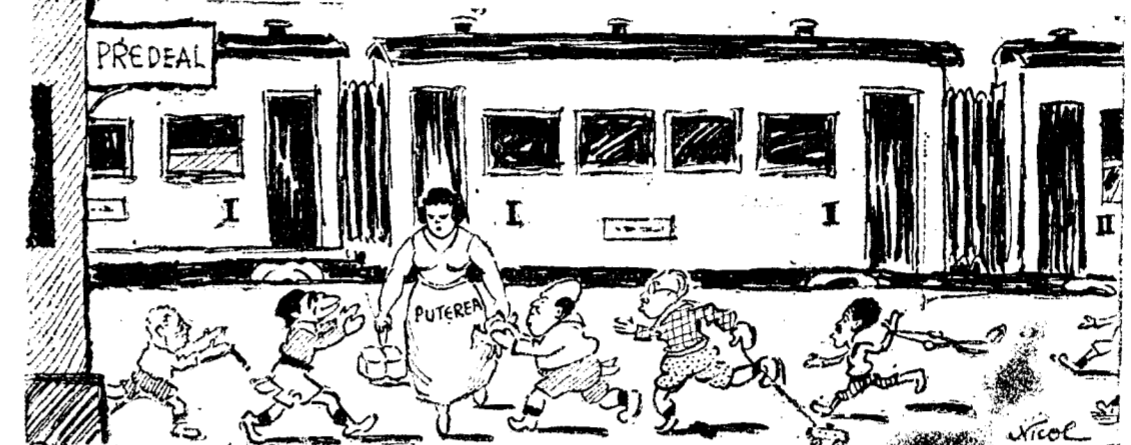
Tara e bolnavă la temelie și sufletească, nu la temelie caseilor ei.

Pentru această reconstrucție sufletească să se jertfească tineretul, căci pentru reclădirea ei materială așteaptă cu brațele încrucișate zeii de mji de muncetori șomeuri.

MIHAIL STELESCU

SCENA FAMILIARA

MAMA (intorcându-se din voiaj) — Ce s'a întâmplat copii mei, de sunteți așa de bucurosi?... COPIII (siec) — Ura! Ura... Bine căi venit mămică... În lipsa ta era să ne dea proprietarul, afară din casă!...

Concluzii la Geneva

Analizând hotărârea Ligii Națiunilor de a se aplica sancțiunile vedem cât de nelegală este din punctul de vedere al justiției pure. Căci membrii acestei Ligii, se compun în majoritate din Dominionale Angliei și a acelor țări exotice cari trăiesc pe urma ei.

Iar dacă Franța împreună cu satelii ei a fost obligată după lungi și chinuitoare sbuciumări, să le voteze și ea, cu oare cari rezerve, se datorate presiunii irezistibile a Sovietelor, a masoneriei și la frica de a indispu-ne pe actualii ei aliați (!).

Frica de gogorita germană, care desigur este nejustificată și care dacă ar fi fost tratată cu un spirit de echitate și de egalitate ar fi fost prima care să-și iee orice obligațiuni de a garanta o pace durabilă.

Ceeace însă Anglia nu putea admite, a fost constatarea obligatorie că fascismul este o forță reală și unitară. Și nici odată în istoria ei nu a tolerat guvernamentarii. Iar pentru acoperirea egoismului ei ea se baricadează în dosul hotărârilor luate la Geneva.

Aceste hotărâri nu au nici o forță morală, căci sunt contrarii cu deciziile luate atunci când a fost sesizată de conflictul manciurian de cel din Chaco, sau când Germania a rupt Convențiunile.

Și memoria lor e scurtă, iar recunoștința pe cari o datoresc Italiei e probabil un sentiment nedemn pentru o atât de mare imparăție.

Nu trebuie să uite nimeni că la 26 Aprilie 1915 s'a iscălit la Londra un pact al cărui art. 13 glăsuște astfel:

„În cazul când Franța și Anglia și-ar mări domeniile în daira Germaniei, aceste două puteri recunosc dreptul Italiei de a cere compensații echitabile, și în specie regularea în favoarea ei a chestiunilor privind coloniile din Erytra, Somalia și Libya și a coloniilor vecine cu cele

ale Franței sau Angliei”. Nu trebuie uitat însă că acest pact a fost iscălit atunci, când Anglia solicita pe ori ce cale intervențiunea Italiei, alături de aliați, în războiul mondial.

Deși, din slăbiciunile guvernelor italiene de după război, această țară n'a câștigat mai

NEGUSUL

nicim. Astăzi și se refuză unele lucruri la care arc un drept inalienabil.

Probabil însă că angajamentele de felul celor de mai sus, făcute în clipe de restricte, nu valorează mai mult ca faimosul „petec de hârtie”!

Chiar și Franței i s'a furat Iracul.

Din punct de vedere practic, aplicarea sancțiunilor este inoperantă.

Cine va compensa? Cum se vor recupera, de la cei ce n'au iscălit, daunele cauzate.

D-l Litwinoff a avut o idee genială: „Trebuie exercitate sancțiuni și contra acelor cari n'au iscălit aplicarea acelor sancțiuni”.

Totuși imediat după aceasta a expedit în Italia 750.000 chintale de grâu, iar Anglia a vândut Italiei motoare!?

America a hotărât ca timp de 6 luni să nu exporte arme nici în Italia și nici în Eritrea.

Indiferent de atmosfera simpatizantă sau ostilă a Lumei întregi, e suficient de constatată că prin însăși aplicarea sancțiunilor, tocmai cei ce au iscălit, s'au rus în stare de inferioritate față de celelalte țări.

Nu vor fi niciodată despăgubiți iar nesemnatarii vor acapara piața Italiei, de unde nimeni nu va mai putea evacua.

Lumea va fi divizată în trei categorii scrie „Gringoire”: Acel ce vor profita de export, recite America și Germania acei ce vor suferi pagube enorme, ne mai având dreptul de a exporta, și acele țări cari ca Franța vor fi obligate a despăgubi pe cele din urmă.

A ridică pretextul de umanitate în contra ororilor sau a pedepșelor pe cari le-ar întrebuința Italia în contra Abisinieii învinse, este o crudă ironie. Să-și recitească Anglia propria istorie și să-și aducă aminte de metodele întrebuințate în contra unii Ioan D'Arc, unii Napoleon I, unii Krueger.

Sau mai bine metodele de civilizare ale unii Kitchener și Lord Alenby în Egipt sau Indii, sau persecuțiile sistematice în potri-va unii Gandhi.

Moravuri scriitoricești și gazetărești

„U. R. S. S.-AZI” cartea de debut a d-lui Alexandru Sabia, a apărut zilele acestea. Indiferent de deosebirile noastre politice, ar trebui să ne bucurăm că un coleg din generația noastră a reușit să mai jertfească literatura română cu nou volum, totuși, noi în afară de cele ce vom avea de spus despre conținutul cărții, cu alta ocazie, — ne intristăm de pe acum, când în vedere auspiciile urate sub care a apărut.

Noi am crezut la un moment dat că „U. R. S. S.-AZI” ar fi fost editată cu banii „Adevărului” Era și normal și n'ar fi constituit nimic grav pentru d-l Sabia care e și redactor la „Cuvântul Liber”.

Am aflat însă prin d-l Silviu Cernea, bun prieten al d-lui Sabia, că „U. R. S. S.-AZI” A FOST EDITATĂ CU BANII AMBASADEI SOVIETICE DELA BUCUREȘTI.

Întă un lucru foarte grav pentru un scriitor român. Acest gest înseamnă vânzare, în orice chip s'ar interpela termenul.

Cartea d-lui Sabia, care apare din banii d-lui Ostrowsky nu poate fi ateva decât un ghid turistic, cu aprecieri plătite pentru a lăuda.

E un fiasco și o recomandare loare proastă, care poate opri pe mulți de a mai tăia filele cărții.

D-l Sabia inaugurează cu o asemenea sistem niște moravuri nedemne de numele său de scriitor tănăr.

Un al doilea fapt care ne reține atenția e atitudinea lipsită de bun simț a ziarului „Le Moment” care a îndrăznit să falsifice declarațiile scriitorului norvegian Johan Boyer, laureat al premiului Nobel.

D-l Bojer demască el însuși murdara neobăzare a d-lui Helfter care i-a schimbat sensul declarațiilor sale.

Întă alături de atitudinea unui scriitor român tănăr, atitudinea unui gazetar neromân.

Faptele acestea nu sânt oare de ajuns pentru a legitima revolta unui întreg neam, contra celor de talia unui „scriitor” ca Sabia și a unui „gazar” ca Helfter? Să nu mai acuze de huliganism și fascism pe cei cari ti atacă, ci să vadă că la baza atacurilor stă lupta cinstei în contra necinstei, a vânzării și a trădării.

MIRCEA BASARAF

CONSTANTIN NOTTARA

Moartea nu întodeauna înseamnă moarte adevărată. Moartea, uneori înseamnă suferințiere.

A muri? A dispărea pentru un unii, atâta timp cât ai fost un simplu om. Dar, a muri, când ai fost o epocă, înseamnă a începe o altă viață, mai grandioasă, mai durabilă.

Moartea, pentru oamenii cari au dominat epoca lor, nu este învartă. Căci, cine poate vorbi despre moarte atâta timp cât e vorba de o mare figură? Cine poate crede că viața e atât de efemeră încât să nu poată păstra în analele ei figura marelui dispărut?

Totuși, nu toți cei cari mor, ar trebui să moară. Dat fiind însă, că moartea nu alege, trebuie să ne închinăm în fața atotputerniciei ei... Deși adesea ori cei cari mor sunt atât, de necesari vieții, oamenilor, epocii, încât golul lăsat de ei nu-l mai poate umple nimeni. Sau poate, numai peste veacuri. Ei trăiesc prin ceace au fost. Și trăiesc dincolo de timp. Sunt ai epocii pe care de multe ori ei o creiază, devenind ai lumii întregi din momentul plecării lor pentru călătoria din urmă. Sunt oameni — puncte de hotar, între epoci.

Un astfel de om a fost și Constantin Nottara.

S'a născut pentru teatru, a trăit pentru teatru și a murit în teatru.

Teatrul poate fi. A fost un stălp al teatrului românesc, pentru existența căruia și-a sacrificat existența sa. Sufletul lui Constantin Nottara a fost scena. De aceea nu a părăsit-o niciodată. Iubia teatrul cu pasiunea unui amant. Intrat în scenă era gigant, epocal, mergând simplu și vorbind la fel. Tineretea și-a păstrat-o în totdauna în scenă. Poate tocmai pasiunea lui pentru teatru, tocmai conștientizarea aceasta a existenței sale cu existența teatrului, îi împingea în vine tineretea pe care o căpăta în scenă.

Care actor a dominat atât de net oamenii, timpurile, ca marele Nottara? Și mai ales, care actor român a fost în stare să renunțe la toate mirajele scenelor occidentale, pentru a reveni în țară, cum a renunțat Nottara? Cine a mai știut să-și dedice întreaga viață scenii, cum și-a dedicat-o el? Și care din marile glo-rii ale scenii noastre a știut să cu-

noască mai bine talentele tinere și să le promoveze, cum le-a promovat Nottara?

Viața lui s'a desfășurat alături

și dese împletită cu teatrului românesc. De mic a fost atras de teatru. Din cei mai fragezi ani a copilăriei a iubit teatrul și l-a simțit ca o necesitate a vieții lui. Spovedaniile sale, de uneori, ne stau măturie.

Fără nici o școală, fără nici o îndrumare specială, Constantin Nottara improviza teatru împreună cu alți copii ca și el. Și ceace Om dotat cu o grozavă putere de muncă, plin de viață și sacrificiu, cându-se neprecupețit idealului său de totdeauna — teatrul — Constantin Nottara rămâne o figură mărăe în istoria teatrului românesc și un exemplu de muncă cinstită și continuă, pentru realizarea sau pornirea pe adevărată cale a unui ideal românesc.

Moartea acestui mare reînviator al voievozilor ne-a înmuat suflul care a plâns lacrimi amare, pentru omul care ne-a părăsit, pentru actorul pe care l-am pierdut, și pentru boierul-prieten și

distins.

Nottara a trăit epoca de aur a dezvoltării noastre spirituale, pe toate planurile de activitate. A luptat, a muncit, a alergat și a învins. Dacă acum la urmă l-a învins moartea, asta nu înseamnă că a fost un învins. Moartea ne va învinge pe fiecare. Ea nu cunoaște obstacole și nici concesii.

El, marele actor, el reîntruparea tuturor voievozilor noștri, nu putea să primească înfrângerea unei, nici chiar după moarte. Corpul lui neînșuflețit ne-ar fi arătat această înfrângere, fiindcă timpul și boala își lășase destul de vizibil urmele lor. Nottara știa aceasta. Or, moartea te scade din măreție și frumusețe. De aceea el a cerut prin testament:

„Doresc ca îndată ce voi fi pus în coșciug să se pue capacul de-asupra; doresc să fie scutite privirile prietenilor de impresia u-

Cruciada economică

Precizii economice generale

Inchei și clasicul lor curs de Istoria doctrinelor economice Gide și Rist conchid: „atâtea doctrine, care se credeau definitiv dobândite, dispar și atâtea altele, care se credeau moarte reinviază. Dar cele care mor, nu mor niciodată în întregime și cele care reinviază nu sunt niciodată cu totul aceleași”.

Drumul progresului e doar rezultatul acestor prăvălii și ridicări succesive „Homo economicus” de care s’au entuziasmat atâtia gânditori și iubitori de oameni din secolul trecut, s’au dovedit lesne o fantomă ridiculă, bună doar să miște o lume de roboți. Timpurile mai noi au creat o nouă fată morgana: comunismul. Adică o lume nouă și un om nou. O lume dreaptă și un om fără instincte de rapacitate. Pentru acest ideal s’au însănăgărit două continente. Realitatea este însă că acea lume nouă și acel om nou s’afundă mereu în depărtarea perspectivei. „Faza de pregătire” în care trăiesc luptătorii sau urmașii luptătorilor de acum două decade, nu dă astăzi nici mai multă dreptate, nici mai puțină păine. În schimb a deslănțuit o stupidă și cruntă luptă de clasă. „Faza de pregătire” este de fapt, pentru comunism, prezentul și viitorul. Lumea „nouă” o fată morgana ca oricare alta. Iar între aceste puncte terminus cu care marcăm drumul doctrinelor economice, câte stăvilare și câte poteci!

Evident, că azi nu se mai poate crede nici în jocăria marxismului economic a școlii clasice, nici în faza morgana anarhistă. Nici în marxism, nici în anarhism, nici în giondism.

Și totuși aceste erori vor călăuzi prezentul. Pentru că „doctrinile care mor, nu mor niciodată în întregime”.

Nu se poate contesta existența unui spațiu economic, a căruia tendință este de a cuprinde lumea întreagă, datorită progresului transporturilor.

Spațiul economic este străbătut de legi economice, care lăsate în deplină libertate de acțiune creează o stare economică de fapt, pe care liberalismul și socialismul odiosă.

În realitate spațiul economic n’ă fost niciodată entitate unitară postulat nici spațiul politic, de care acesta depinde n’ă fost niciodată unitar. Spațiul economic este format din spații izolate de economii naționale. Nu e locul să discutăm aici dacă această divizare este sau nu salutară. O constatăm numai. Situația pe un spațiu economic restrâns avem în fașa doi drumuri de urmat. Sau lăsăm legile economice întreaga independență și atunci spațiul politic rămâne fără influență asupra economicului, sau creem o primărie economică proprie, în care prin dirijarea legilor economice, instaurăm în interiorul țării un regim economic aparte.

În felul acesta pășim din domeniul economiei pure în domeniul economiei politice. Statele au preferat aproape totdeauna cea de a doua cale și de aceea politica economiei naționale este prima grijă a omului de guvernământ. Adaptarea unui anumit sistem de politică economică națională nu înseamnă o evadare totală de la legile economice generale. Ele continuă totuși să influențeze spațiile economice naționalizate, într-o măsură destul de apreciabilă. Statul, care prin politica sa economică, sustrage economia țării sale

de sub influența pieții mondiale, de în primul rând și o mustră legii liberei concurențe, sub influența căreia ar putea eventual ieși înfrântă. Cu alte cuvinte, statul, temându-se de concurența întreprinderilor mai bine organizate, caută să se pună la adăpost de riscuri, singularizându-și economia de restul pieții economice, atât cât legile economice generale îngăduiesc. Aici intervine politica comercială, care aranjează deosebirea produselor naționale. În interiorul Statului, legile economice naturale continuă să-și exercite efectele. Ne aflăm în domeniul politicii economice. Omul de guvernământ care a găsit cu cale să oprească exercitarea unor legi economice generale, printr-o regim vamal protecționist, printr-o dirijare a capitalurilor străine sau prin apărarea muncii naționale, în scopul de a servi populația patriei sale, are cum facultatea de a le da drum liber sau nu în interiorul țării. A le da drum liber înseamnă a crea pe un spațiu economic restrâns acea stare de fapt, care poate avea loc pe totalitatea spațiului economic, adică înseamnă a promova regimul, care-l trăim astăzi numindu-l burghez-capitalist. Sau mai exact înseamnă a considera de providențială toată lupta hotică pentru existență, căruia i se robesc sau îi cad victime marea majoritate a indivizilor, care muncesc toată din greu. Conducătorul economiei naționale de obicei așa procedeză, căci în mintea lui subsistă o gravă dislocare de concepții. Căci dacă e logic ca printr-o politică națională proprie să ferești țara de dezastrul economic, care l-ar putea provoca un concurent mai puternic, atunci de ce această logică

nu se continuă și pentru a feri pe individul mai slab, față de cel mai puternic? Măsurile de politică socială, care s’au luat mai puțin în noi, mai mult aiurea, nu pot fi un răspuns, căci ele constituie o reglementare a muncii, cu scopul de a împiedica spolierea individului de către individ, având tendința de a se produce o cât mai mare posibilă nivelare de bogății, așa după cum în schimbul internațional, protecționismul tinde la o nivelare a prețelor industriale.

Măsurile de protecție și de politică economică națională, luate de stat, fără ca ele să fie continuate printr-o politică economică de ridicare a tuturor păturilor muncitoare ale Statului, apar astfel, ca simple măsuri unilaterale, de pe urma cărora profită anumiți privilegiați. Iar aceasta nu poate fi politică economică națională. Statul va trebui pe deoparte să intervină continuu pentru a pune în valoare munca și resursele de bogăție națională, iar pe de altă parte prin intervenția sa directă să înfrâneze (evident pe cât e posibil) jocul legilor economice, pentru a feri și pe individ de toate asperitățile, de care pretinde că vrea să ferească „Nația”. Prin conformația geografică, bogățiile solului și ale subsolului, aptitudinile locuitorilor, condițiile de muncă, fiere care țară condiționează o caracteristică economică proprie.

Asupra tuturor acestor factori trebuie să lucreze dirigitorul unei politici economice naționale, pentru a ridica nivelul economic al țării, înțelegând prin aceasta acțiune de suprafață, ci o acțiune transversală în toate păturile muncitoare ale țării.

M. C. GHEORGHIU

Calomniatorii Poștei

Despre escrocii poștei: Negulescu și Ghiga am scris destul și am produs suficiente dovezi pentru ca să capete loc în pușcări. Până vor obține locul de cuvânt, vom scrie mereu.

Trebuie însă să facem azi o mică pauză, ca să ne ocupăm de calomniile unui patruped ajuns cu copita chiar pe masa redactorilor „Curentului”.

E vorba de „D.” C. Arsenie reportere care a întreprins o campanie de ordină calomniilor împotriva tuturor serviciilor care nu convin, oculte poștale pe care Arsenie o servește foarte des interesant.

Atâtea timp cât acest individ s’ă ocupat numai de funcționari izolați — nu am crezut necesar să intervenim. Acum însă D-sa îndrăznește să spurce elementele poștale cele mai trudite și cele mai năpăstuite: IMPIEGATII, FACTORII ȘI CONDUCTORII POȘTALI — toți înglobați în serviciul de poșta — asupra cărora înșinându-se povești cu bucurii misterioase (existența de romani în mîntea-i îmbolnăvită de romane polișiste) și acuzându-i în bloc de malversățiuni, îndemul la sperțuială, necinste pro

tesioană etc..

Noi cei dela Cruciada cari am apărut totdeauna elemente cinstite ale poștei nu putem lăsa să planeze mai departe aceste acuzații nedrepte asupra celor mai umili funcționari poștali fără a-părar, cu atât mai mult cu cât știm precis că în fruntea serviciului poștal se găsește dirigintele Iancu Ionescu unul din cei mai energici și cinstiți funcționari p.t.t.-iști.

De acela precizăm pentru oculta poștei și pentru acest „dom” de Arsenie că sutenți în stare să dovedim oricând în fața unei instanțe de judecată că această campanie interesată este întreprinsă de anumiți paraziți poștali numai pentru a compromite instituția, conducătorii, și elementele ei de valoare.

De acela cerem azi Directorului General P. T. T. să intervină dictând măsuri salutare împotriva aceluia cari își permit să creadă că poșta a ajuns scurpătoare la îndemna a tuturor veneficilor din Orient.

MARIUȘ BEJAN

Cazul Tricolor Călărași

FRFA, credem, ar trebui să fie direct interesată, în creșterea și susținerea a noi centre fotbalistice pe întinsul țării, mai ales acolo, unde clasa acestui joc sportiv s’ă dovedit a fi meritore.

Iată deci, decizia prin care biroul federal a eliminat din diviziile formării iulonițeană, în favoarea Tricolorului din Ploști; ne surprinde, cu atât mai mult, cu cât „republicanii” mai aveau o grupare care să-i reprezinte în diviziua B.

Mențineră Tricolorului din Călărași se impunea datorită faptului că avea să crească după cum am spus — un nou centru sportiv și să facă să palpite viața sportivă acolo unde numai tăcerea.

Dacă biroul federal ar fi fost pus în postura de a u și precis de partea cui e dreptatea, nu a-avea decât să organizeze un meci în București, pentru că rezultatele obținute înainte de eliminare, au fost — cred — destul de concludente și ar fi impus luarea unei decizii, exact contrare.

Nu ne îndoiim, că biroul federal va reveni asupra acestei cronice hotărâri, când deplină satisfacție formării CĂLĂRAȘIENOR.

LIPCANI-ROVIN

Ce Românilor nu se poate, streinilor li-se permite

Conducerea primăriei de aici e în mâinile streinilor, străini ce n’au nici în clin nici în mănecă cu neamul nostru, își bat joc de bieții muncitorilor creștini și fac nopțile albe le storce lacrimile durerii și le golesc buzunarele.

Voi da un caz din multe altele: Pe strada Regele Ferdinand vis-a-vis de moara „PAX” se găsește trei ferării, două evreiești și una creștină. Prin luna August anul acesta conducerea primăriei e rășită de cuvîntă să închină ferării pe motiv că staționau trăsăturile și împiedică circulația. Zis și făcut.

După vreo săptămână conducerea primăriei a redeschis ferăriile evreiești ale lui ZALMAN BENSTEIN și USCHER FISCHMAN, iar ferăria creștină a lui COZITCHI PETRE și GHERASIMOV PETRE a rămas închisă până în ziua de astăzi, deși aceștia au intervenit de atâtea ori și atâtea ori pe la primărie; fără să ajungă la vre-un rezultat. Bieții meseriași creștini se văd lăsați în drum fără să aibă unde lucra și cu ce lucra de oarece și școlile sunt sechestrare în atele.

Muncitorii români nu mai au nici o posibilitate de a mai trăi în țara lor.

Intrebăm înstrăinată conducerea primăriei: Așa înțeleg să aplice legea protecției muncii naționale? Mai întrebăm: Căte parale a încasat dela ferării evreiești? De ce nu se la nici o măsură contra ferarilor evrei din Strada Hajden, vis-a-vis de localul Vasilevșchi care are instalat parstatul de tras șinele celui pe trotuar?

Ne cerem acelor care conduc ferăria să se sesizeze de protologările ce se fac aici. Muncitorimea noastră cere dreptate — nu miia.

Cel în drept au cuvântul.

V. CH. P.

I AȘI

Cine va cetai cele de mai jos, fără îndoială că-și va face cruce, sau va da din cap zicându-și: „acel ce a scris aceste rânduri, e cel puțin nebun”.

Adevărul este mai crud decât cele ce voi zugrăvi aici. „Mă năstiri istorice, locașuri sfinte de închinare și reculegere sufletescă, au ajuns temeiuri pentru borfași și ucigași.”

Nu înțeleg deloc această anomalie. Organele în drept nu-și dau seama?... Dar masa poporului credincios, crescut în slova evanghelică, în zăngănitul argintiu al cădelnițelor... și în furmurele de tămăie... Masa poporului credincios... tolerează?

Suntem prea indolenți?..

Până mai ieri între zidurile mănăstirilor se propovăduia credințioșilor smeriți, cuvântul Domnului prin glasul binecuvântat al protului — eljitorul altarului — astăzi tronează în troacele zidurilor glasul directorului închisoării.

Un colasă sfânt e închisoarea civilă (Galata) sau fostă închisoare militară (Frumoasa).

Nu se găsește nimeni care să dea adevărată cinste acestor locașuri de sfântă închinăciune... de sfântă înaltare sufletescă?..

Până când aceste mănăstiri vor fi adăpostul unor borfași?... Mi se va răspunde: „Bine! dar noi am ales tocmai aceste locașuri sfinte, pentru aceste epave omenești... aceste creaturi răttăcite... ca să le aducem mai ușor la calea adevărului”.

Foarte bine! nu am nimic de zis de a le ridica mormalul prin biserică. Dar pentru aceasta nu-i nevoie de a-l duce într-un locaș sfânt. Se poate foarte ușor ca în celula fiecărui deținut să-l pui într-un colț o mică icoană. Apoi se mai poate face la fiere închisoare o capelă, unde deținutul să se recaze și să asculte predica preotului.

Nu mai așa. Nici degenm mănăstirile noastre istorice să fie profanate de reata administrație a celor în drept și de indolența poporului.

Locașuri sfinte!.. locașuri de adăncă resemnare sufletescă. Nu închisori! Hotărât nu!..

PETRU P. NICOLAU

FOOT-BALL

DE VORBA CU NICOLAE GORGORIN

Cu Gorgorin, vom intrerupe o clipă seria interviurilor cu marți jucători din Capitală, pentru a face loc câtorva proeminențe figurale ale sportului provincial.

Azi, când problema romantizării se pune atât de acut, CRUCIADA își face un titlu de onoare, prezentând celor în drept marile figuri ale sportului provincial, cari pot oricând suplini numele reprezentative ale noastre.

Craiova a oferit — incontestabil — un strălucit buchet de jucători capitali, dintre cari unii s’au ridicat până la echipa națională, cum a fost cazul lui Ală Popescu, Ego Munteanu s. a. Nicolae Gorgorin — pe care îl prezentăm în numărul de față — e cunoscut, din meciurile pe care l-a susținut vara aceasta contra Unirii Tricolor în București și mai ales din cele ce s’au scris despre el, în jurul legitimerii la Venus.

Datorită calităților sale excepționale, a fost — cu ocazia transferurilor — ținta ochilor interesai, — dragostea de club a fost însă mai puternică și excelentul holfi stăruie să susțină mai departe colorile sub care a învățat adevăratul foot-ball, cari i-au procurat primele senzații și cari îi sunt atât de dragi.

Cum te-ai hotărât să joci foot-ball?

— O minge și mai mult răzbi — pe un așa zis teren de joc — au fost primele senzații sportive pentru mine. Mi-aduc aminte și acum: se juca la 2 porți; erau câțiva bieții mai mari e mine și mai aveau nevoie de un jucător, ca să facă 6 la 6. Eu în multă rugăminte am intrat și eu în joc și știu că am alergat tot timpul meciului numai ca să fac ceva. De atunci, regulat eram cu cei 11 bieții pe stadion și jucaam zile întregi, fără să oboseam. Pe atunci îmi plăcea să joc în atac, ca să marchez mai multe goal-uri.

— Dele ce vârstă joci P

— Eram încă în clasele primare când am început să joc prima oară, pe maidan; să joc fi avut 9-10 ani. Efectiv însă, abia pe la 13 ani, când eram în liceu.

— La ce club?

— La Străjerii, o echipă de cat. II.

— Și apoi?

— La Rovine Grivița, unde joc de șase ani, e clubul de care mă leagă cele mai frumoase amintiri.

— Joci din interes, sau din dragoste de club?

— Fînd „oltean” am o ambiție care mă face să joc adevărat — mai ales când știu că adversarul e puternic. Atunci un suflu de dragoste răsbate prin toți jucătorii și 11 „băieți” sunt animați de același imperativ: izbândă celorlor „roș-albe”.

— O înfrângere a clubului din care faci parte te deprimează sufletește?

— Sigur că da; în pregătirea noastră nu e introdus profesionalismul și toți jucătorii luptă numai pentru victorie.

— Crezi că conducătorii grupării pot avea vreo influență asupra moralului jucătorilor?

— Când toți vedem sacrificiile pe care le fac conducătorii pentru susținerea grupării, mai ales într-un oras ca al nostru — unde meciurile se soldează mai în totdeauna cu deșerte — cum să nu căutăm să-i mulțumim?

Lupăm, oriunde jucăm și acum cred că în campionatul a-cesta le vom da o satisfacție meritată. Căei candidăm cu sorți de izbândă la primul loc în clasamentul Diviziei B. seria II-a — Galeria te influențează?

— Când eram mai „novic” în sport, galeria desigur că-mi aducea un aport considerabil. Azi după ce-am jucat și pe terenuri străine cu galerii ostile, terribile nu mă mai impresionează. Totuși câteodată e necesară.

— Care-i cel mai frumos meci de foot-ball ce-ai văzut?

— Meciul Ripensia-Venus, la București, în 1934, când Venus a învins cu 5-3. M’au impresionat mult atunci frații Vălovi, care păreau a fi adevărați „draci negri”.

— Dar cea mai frumoasă partidă din cariera?

— Nu mai uit și la fel ca mine își amintesc azi și conducătorii meciului pe care l-am avut la Petroșani cu „Jul”. Ing. Timoc și Băltănoiu — conducătorii grupării „Jul” — au rămas pur și simplu entuziasmați de ceea ce am făcut atunci și m’au propus chiar ei, pentru echipa națională. Anumite lucrături de culise pe la Federație — au împiedecat însă, chemarea mea la tralul din Mai pentru Balcaniada dela Sofia.

— Care-i după tine cel mai bun club, la care ai vrea să activezi în țară?

— Desigur că Venus mi-a atras întotdeauna atenția, dar — crescut în cadrele clubului Rovine — și având obligații morale față de conducători — mi-a fost greu să mă despart de el.

Anul acesta d. Eladescu — a căsput toate silințele ca să mă ia la Venus — dar dragostea de club a fost mai puternică decât dorința mea. Aș fi plâns — poate — plecând din Rovine.

— Ce păgura ai despre foot-ball-ul oltean?

— Vorbind despre el, nu pot să mă refer decât la cel local. Părerea mea de jucător e întărită și de gazele din Ardeal, care scriu necontenit de „pericolul oltean”. Mai vrei vreo adăogire? Eu cred că aprecieră zărilor e dovada cea mai concludentă, că foot-ball-ul craiovean e „cota”. Ce păcat că din echipele din Craiova numai Rovine-Grivița are jucători olteni — crescuți în cadrele clubului.

Cealaltă echipă divizionară „Cratu-Iovan” a neglijat elementul olteanesc, aducând jucători unguri și geservind în modului acesta vitalitatea sportului local.

— Care din cluburile craiovene îți place mai mult?

— Elanul și dragostea de club a colegilor mei mă face să fiu mândru de echipa noastră. De altfel și rezultatele pe care le-am dat învingând toate echipele din

Timișoara (afară de Ripensia); R. G. M. T., Lugos, Reșlia și Jiul sunt o dovadă în plus că la Rovine-Grivița se joacă foot-ball românesc. Dintre cele din țară neapărat că simpatizez echipele românești și în special Venus și Unirea Tricolor.

— Ești pentru românizarea echipei naționale?

— Eu simt adevărat românesc și îmi pare rău când văd echipe naționale prost alcătuite. Cu timpul cred că supremația sportului adevărat românesc, va fi o certitudine.

— Pe cine scotești „Titii Barosanul” galeriei oltovene?

— Un „Titii Barosan” adevărat n’are în Craiova, căci voci sonore ca a lui nu prea se găsesc în sport și cel cari au, nu cunosc foot-ball-ul.

Alei — velenitățile de ași ai galeriei — cari vorbesc tot timpul unui meci — sunt împărțite între „Maciste Petrescu” și „Nea Vermică”, cari fac galerie, însă nu joga, la meciurile noastre.

— Succese în rândurile feminine?

— Gorgorin zâmbe. Mă privești lung: eram prea indiscret? Nu știu... Pe teren cred că trag atenția. În viața particulară — ocupat totă ziua cu slujba, nu prea am timp să mă ocup.

— Idealuri...?

— Deocamdată să văd echipa din care fac parte campion — pentru că mă bucur și eu de satisfacțiile la care dă dreptul titlul de campion. Pentru mai târziu... mai este timp.

Lângă mine văd impacientat pe d. Gogu Popescu, președintele grupării. De-abia acum îmi dau seama că am cum abuzat și mulțumim mă retrag nu fără a mulțumi pe bucurie aparte de din rândurile oltenilor a reușit să se afirme o veritabilă vedetă.

„Și Gorgorin își redă antrenamentul mai hotărât ca oricând.

EUGENIU SILVESTRU

PLOEȘTI

O palmă dată la timp unei anumite prese, în maniera ziaristului Stavir, cel cu „Virtutea”, care gândește cu „picorele”, scrie cu „destul” și nu poate „să-și lege căteava” — expresiile aparțin susnumitului scrib — este apariția ziarului „Vimpul”, săptămânal condus cu talent de Titus Mihaescu și M. Sulici, avocat — căruia îi urim „drum bun”!

După cum am vorit să-i lucrăm și lui Matei Diaconu, care și în acea vreme, pentru alți cinci zile în care mai este revizor. Căci chiar dacă organizația l-ar ține de gât, instituția care i-au cerut demisia împreună cu învâțătorii, vor pune punct carierei acestui ins care a murdarit titlul de învâțător și a pus o pată urâtă pe activitatea școlii primare.

Pată care se va menține chiar după plecarea acestuia „moluzet” prin omul său de încredere, sub-revizorul Nițescu. Inul d-lui Bejan, și lepădatura școlară pusă în slujba heșadimului revoluționar. Căci înul acesta care a isbit și în examenul de înaintare pentru „raudele dela Erusalim” după ce fusese „trântit” în altă sesiune pentru prostia sa crasă și care „bombardează” sub-revizorul de control s’a pretat să primescă bani pentru diferite servicii legale făcute în vățătorii și să facă propuneri rușinoase colegilor din județ și chiar dela școala sa, este urmașul vetric al „Diaconului” tîmpit și excec, care l-a ajutat să fie și director al unei școli mixte fără local, dar instalată în casa lui pentru care încasează 65.000 lei chirie anuală, dela primăria orașului condusă de omul cu cioc, ex-pontatul regimului „hasist” la Prahova, d. Predescu.

Dar seria Nițesților și Diaconesților, sperțarii, bulevardierii și ex-croci, este încununată de opera fostului prelect Seterișescu, care în loc să verse cota cuvenită comitetului școlar județean, din bugetul județului, pentru repararea și ridicarea de școale, a dat această sumă unor anumiți primari, agenți electorali, cari au lucrat „fără supra-praghearea comitetelor școlare comunale.

Rezultatele, în urma atiei călăi de lege, sunt dezastruoase. Plîngerile care vin din comunele batjocorite, ne arată mai bine de cât orice, ticăloșia conductorii de azi, de jos în sus.

Stim că „aranjamentul” a fost făcut cu oarecare grijă pentru uitatul partidului. Oric „sobolan” liberal își dă seama că, după o astfel de gospodărie, orice simpatie se macină chiar în sulțelul a-colturilor dela oate. Ca să împacă pe unii șefi ai organizațiilor din comune, cari în mare parte sunt și primari, li s’ă aruncat câte un ciolan pentru încălzirea spiritului.

Invățătorii pot să mai aștepte reparările, școala poate să sufere, iar d. ministru al școlilor se poate felicita pentru rapoartele mincinoase ale revizorului Diaconu, care mai aranjează, cum poate pe un ins dela Predeal, în state de salarii, înțindă are serviciu de grădinar la un director din ministerul Instrucțiunii.

După cum, marea parte a ziaristilor din Ploști au intrat în bugetul primăriei, care nu-și poate plăti la timp slujbași, pentru „diferite servicii” aduse d-lui Predescu, actual primar. Printre acestea, găsim pe corespondentul ziarului „Naționalul Nou” — anieromânul Luca Karmim, cu 5000 lei pe antiromânul L. Leoneanu, tre-păduș la „Adevărul” cu 10.000 lei, până acum, pentru o monografie a Ploștilor. Și alții și alții, în total cu o sumă de lei 150.000. Și aceasta numai într-o lună și jumătate.

Iată cum așa ceva — se numește dragostea de cultură! D Predescu s’o recunoaștem — este ca să zicem așa, în termen vulgar — un elefant al culturalilor. Așa își explic de ce pe acea listă figurată și d. Radu Cosmin, profesor și poet cu trecut romantic.

În același timp, biblioteca „N. Iorga” singura oasă de citire a orașului nu-și poate primi subvenția pe două luni în urmă.

Această risipă și îndebandă în bugetul primăriei și județului, provocată de culturalii Predescu și Seterișescu va fi în curând atacată de frontal vechilor liberali, care vor face în așa fel ca să li se aadă cuvenitul în parlamentul țării și până atunci într-o gazetă locală.

Credem că va fi interesant.

ȘTEFAN ALEXIU

OLLO

ASSO

Undelele noastre
de măsline

Cărți. Probleme. Idei Marginale

De vorbă cu Johann Bojer

A venit în România de câțiva vreme, reprezentantul adevărat al literaturii scandinave, Johann Bojer. S'a îmbolnăvit, însă aici la București, așa că nu l-am putut vizita decât mai târziu. Acum e mai bine. L-am găsit într-o cameră a hotelului Athènes Palace. Imi inchipuiam altfel camera unde locuiește un scriitor laureat cu premiul Nobel. Bojer locuiește însă într-o cameră mai mult decât modestă. La etajul trei, pat, birou, câteva scaune. Pe o etajeră un vas cu struguri și o sticlă cu doctorii: nu este încă bine întremat după urma boalei.

Mă primește un om de vreo 60 de ani, cu o cunună de păr argintiu împrejurul unui cap pleșur. Mustata și o clochetă de aceeași culoare îl acund buzele subțiri, aruncate încisiv. — Mi-e cam frică de d-ta, domnule, mă primește dânsul. — ?! — Să-ți explic... Și-mi arată un pasagiu din interview-ul său luat de „Le Moment”, în care spune că „Germanii sunt un popor fără vitalitate”.

— Crede-mă că am spus tocmai contrariul și te rog inserează în jurnalul dv. că am spus: „GERMANII SUNT UN MARE POPOR ȘI ESTE O GREȘALĂ A-L TINE ÎN SCLAVIE. ASA CUM ERA ȚINUT PRIN TRATATUL DELA VERSAILLES. CA ACUM ESTE CONDUS DE HITLER, ASTA PRIVEȘTE TARA SINGURĂ ȘI NIMENI NU TREBUIE SĂ SE AMESTECE. HITLER A FOST PRIMIT DE GERMANIA, DEOI AȘA A VRUT POPORUL!”

Se arată foarte indignat de cele spuse de „Le Moment” și mă întreabă discret dacă nu cumva este condus de evrei. La răspunsul meu afirmativ, dă cu înțelegere, din cap.

Imi ia apoi înaintea întrebărilor, spunându-mi că este îngrijit de d. dr. Lupu (medicul) căruia îi este foarte recunoscător și îi traduce o inscripție de pe sticlă cu doctorie, care spune: „La fiecare oră câte o linguriță”. Tușește ușor, arătându-mi pat'ca stângă a spatelui; a avut o congestie pulmonară.

— Să încep, d-le Bojer prin a vă întreba ca de obicei: impresiile dv. asupra României. — Din nenorocire, boala m'a împiedicat ca să colind așa cum aveam de gând, țara aceasta. Nu mă mulțumesc numai cu vederea orașelor. Vreau să văd țărani, satele, Dunărea și Marea Neagră. Ma impresionat mult, așa cum am putut observa din fuga trenului, câmpia întinsă și cerul acesta imens de toamnă.

Aș vrea, să colind peste tot, dar poate că d. dr. Lupu îmi va spune la noua vizită că am nevoie de mai mult soare... Atunci voi pleca, regretând, spre Riviera...

Rămâne o clipă pe gânduri, se plimbă puțin prin cameră și apoi începe singur:

— Cerul și câmpia aceasta îmi aduce aminte de cineva: Panait Istrati al dumneavoastră. Le-a prins așa de bine în opera sa l... L-am cunoscut acum cinci ani la Bruxelles, cu ocazia unui congres al P. E. N. Clubului. Locuim amândoi la marele meu politic François. Un admirabil prieten și un mare suflet. El este singurul scriitor prin care țara și literatura dv. sunt cunoscute la noi. Ceeace m'a făcut să-l admir mai mult a fost în dependența sa. Cele ce a scris despre Rusia îl arată nu numai un MARE SCRIITOR, dar și un MARE CHARACTER. Nu e puțin lucru să spui că te-ai înscelat într-o credință de a ta, atunci când vezi că nu corespunde cu ceea ce ai crezut tu.

— Ce prețuiri mai mult la Panait Istrati? Artistul, sau vizionarul politic? — Îți voi răspunde mai pe ocolite: O operă de artă este o unitate, creată de sine stătătoare. La Panait Istrati, descrierea câmpiei, a cerului României, precum și mizeria țărănilor, au devenit un TOT, la un loc cu arta. Deci unitatea artei lui Panait Istrati este compusă și din descrierea naturii și a mizeriei țărănilor: una fără alta nu se poate.

— Credeți în misiunea socială a artistului? — Depinde de artist. Un pictor de pildă, poate să influențeze enorm de mult. Voiu cita pe un Țigan de-al nostru: Christian Krogh. Are vreo trei tablouri, într'adevăr capo d'opere. Unul, creiat acum vreo patruzeci de ni, este intitulat „Fata străzii”. E ceva extrem de mișcător vederea acestor demostroante ale soartei, așteptând să le vie rândul la vizita doctorului. Un altul numit „Cupa”, unde în prejurul unei mese cu un castrol de supă sunt mai mulți lucrători. Nu poți să nu fii mișcat. Simți că după culoarea aceea întinsă se află chiar inima artistului. La fel și în literatură. Asemenea opere de artă sunt adevărate predici. În concluzie: cred cu toată convingerea în misiunea socială a artistului.

— Cum trebuie să se comporte artistul în viața socială a nației sale? — Artistul trebuie să ia din viața socială a nației sale nu numai valori artistice, dar și valori omenești, să le obiectiveze și să le arate lumii întregi.

— Ce părere aveți asupra vechel controversă: artă cu tendințe, sau artă pentru artă? — Nu există „artă pentru artă”. Nu se poate crea o operă de artă, dacă nu ai nimic de spus. Un nou ușor acces de tuse îl intrerupe. Își pune ochelarii și mă privește părintește.

— Câți ani ai dumneata? — Douăzeci și doi.

— Mi-aduce aminte aceasta de copilăria mea. Am crescut într-o casă de pescari, am fost păstor și pe urmă... Ochiul și se aprind o clipă.

— Intocmai ca „Per din „Fosmea cea Mare”.

— Da. În romanul acesta se găsește multe date autobiografice.

— Intrerup atmosfera apăsătoare ce începuse să se lase, cu o nouă întrebare: — Ați cunoscut pe cineva din scriitorii noștri și ce părere aveți despre ei? — Da! Am cunoscut pe Voronca (!!) Foarte amabil băiat, deși scrie modernist și eu sunt un profund admirator al clasicismului.

Imi arată pe urmă o scrisoare unde descifrez numele lui H. Sa. niclevici și un plic cu înscăltura d-rei Profira Sadoveanu...

Imi este rusine să-l mai pun altă întrebare ce o aveam în gând, când văzui cine anume s'an dat drept scriitorii noștri mari. Noroc că d. Bojer continuă să-mi spună ceva.

— Eu sunt și reprezentantul unei mari edituri și vreau ca să publicăm ceva și din Mihail Sadoveanu, a cărui operă mi-a fost recomandată. Totodată „Fundatiile Regale” mi-au cerut un roman spre publicare. Mă simt cam încurcat, căci nu știu pe care să-l dau... — Ceva despre literatura scandinavă? — Avem și noi, ca peste tot: romane sociale, romane folklorice, romane ale vieții țărănești, romane ale vieții de oraș, romane moderniste, cari nu durează totuși. Cât despre scriitori, avem autori muncitori, țărani, bulevardieri, revoluționari cu... viață comodă, etc. etc. Asupra limbii oșeva mai greu. Noi nu avem o limbă unitară, turnată în forme literare precise. Pe zi ce trece avem de-aface cu noul cuvinte dialectale, iar cât despre ortografie... închipuiește-ți: am scris acum, un nou roman destul de „mauvais” (lăsam în franțuzește modestia d-lui Bojer). E bine mi-au impus să scriu după noule forme. Mie, care am zecezeci de ani. Ce să-ți spun, a fost ceva... cum să spun... — Teribil! Găsiți eu cuvântul nemerit.

— Exact! Teribil! Și omul care spusese că are zecezeci de ani dădu drumul unui hohot de râs. Bătrânul, fără bătrânețe, se transformase într'un adolescent așa cum și este sufletul și cum îl arată și agilitatea... — L-am părăsit pe d. Johan Bojer cu regretul unui timp trecut prea repede și a pierderei unui părinte sfătos. L-aș ruga să colinde țara asta cum are de gând, căci va afla multe lucruri noi și va învăța să ne iubescă.

Să sperăm că soarele de toamnă târzie îi va îngădui aceasta, deși am văzut că d-sa își aduce dese din fiordurile Norvegiei o căelulă mițoasă, care acum stătea resemnată, agățată de verzele patului...

ANGHEL GHITULESCU

ASCETUL

Striga către cer, un ascet în pustie,
Cu glasul a rugă: — „Vai, Doamne, vai mie!...
Rugatu-m'am Ție, o viață întregă.
Uscatu-mi-am trupul, în chinuri, de vlagă...
Lăsat-am ogorul de-acasă 'n rod plin
Și 'n loc singuratec, venii să mă 'achin...
Departo de lumi 'n pustii de tină,
Prin rugă să capăt în suflet odihnă...
Și 'n loc de aceasta, aflat-am amarul,
În minte, pustii și 'n suflet pojarul!...
Lumina din ceruri voiam s'o pătrund
Dar, vai, în adâncuri de beznă m'afund!”

Atunci, peste neguri, lumina se'nține
Și vântul, nebuna enflare, stine.
O caldă vibrație de slove străpuse
Urechea acelu, ce pace, cernise:
— „Au cine 'ademat-a pe om în pustie?
Ce slujbă adus'ați, prin asta, voi Mie?
Eu viața lăsat-am prin muncă, să crească!
Belșugul din tină, meron, să crească!
Iar voi, o! beclăniți, din grea lenevire,
Fugit-ați de muncă; de-a ei ostolire...
Și sarbete vorbe spre mine 'ndreptând,
Voi brațul, a rugă spre Mine 'nălțând;
Când brațul, sortit fu, eu el, să lucrăți,
Prinosul de muncă prin el să aflați!...
Căci ruga ce 'n ceruri răspuns va avea
E munca eternă, amară și grea!”

■ GIB. I. MIHAESCU a trecut puțea spre țara veacurilor. A luat cu el o mare glorie și o mare speranță a literaturii noastre. În cele șapte volume publicate a lăsat însă, o viață veșnică, viață care va dura nu numai cât va dăinui limba românească, ci atât cât se va mai vorbi o limbă pe pământul acesta. Gib. I. Mihaescu este unul dintre puținii scriitori români, cari vor arăta lumii întregi complexitatea sufletului omeneșc, universal, căci eroii săi deși români, intră în universalitate prin înaltul sistem de înțelegere a celor mai ascunse cute ale sufletului lor.

Romanele lui, ca și nuvelele, care nu sunt decât tot romane în embrion, sunt de natură psihologică. Sufletul eroilor săi este descisec până în străfunduri. Nu este însă nici balzacian, nici dostoevskian, ci original. Eroii săi nu reprezintă cazuri morbide ci viață autentică. Opera lui e plină de dinamism și căta poezie totuși, se strecoară printre rânduri! Sufletul autorului era înțajat să călătorească prin spațiile interplanetare, călăuzit de lentila unei lunete. De colo își umpluse sufletul de mireasma nemărginirii și așterne vase paginile pline de sbuciumul cântării necunoscutului. Complexitatea simțurilor eroilor săi era însăși complexitatea gingașă a sufletului său: un adânc cunoscător de oameni, un aspru scrutător al caracterelor, un chirurg al subconștientului și în același timp un suav poet, a cărui poezie nu e din lumea aceasta.

■ PASAREA ALBAȘTRA, revista de literatură, critică, artă, și preocupări sociale, a dd. Focioni Micăcioc și Șt. Florescu, — apare la 26 Octombrie a. c.

■ SIMFONIA RUSTICA, sonete de Grigore Bugarin, vernisează activitatea unei noi edituri: Franca, dela Timișoara.

■ Abatele L. BARRAL, neînțreutul talmăcitor în franțuzește al poezilor lui M. Eminescu, ca o înaltă distincție și prietenie, ne-a trimis o carte, cu următorul autograf: „A ceuz de la Croisade qui dans un monde avili, conservant la pointe de leur épée au service de l'idéal”

■ D-nii George Doru Dumitrescu și L. T. Boga, fac să apară în curând la Chișinău, o mare revistă literară, intitulată: „Pagini basarabene”.

■ Revista își propune să aducă în provincia de peste Prut, cunoașterea scrișului românesc de pretutindeni și să impună totodată, forțele de creație locală.

■ Nu recenzăm decât cărțile și revistele primite la redacție.

FRAGMENT

Sus, dântue luna cu norii.
Eu fug? noaptea gonește
În lumi de fantasm:
Destramă leneș vnetul comorii
Îngropată odată. Tresar voiniceș.
Suflete din basm
... În alai de vrajă, peste ani.
Către castelul de povești, un car
Se arată, mândru, împărătesc.
E tras de doi telegari nădrăvăni
Și nuntă mare... Totu plin de har...
Dar ce stau eu să povestesc?

Afară's norii tot mai necăjiți
Parcă's alungați așa sboară.
Eu fug? Noaptea gonește?
Peste castelul de poveste un car.

Și mai departe? Caut în zadar...
Privirea în gol rătăcește
După pierduta comoară
Căci lată:
Trecu peste ani
Răsărind în nori
Dăspărind în zori
Fără de dușmani
Pe praguri de nea
Copilăria mea...

NICODIM ION MATEI

CRONICA LITERARA

René Descartes: Regulae ad directionem in genii. Trad. de C. Noica

Înteleasă în lumina ei adevărată, filosofia lui Descartes nu poate fi numai manifestul unei minți care, dezabuzată de inefectuosul pedantism scolastic, face tabula rasa cu moștenirea trecutului, în tendința de a racorda toate posibilitățile priceperii la startul rațiunii individuale. Pentru cine a cunoscut, cât de sunar, galeria marilor gânditori, efortul cartezian — (comparat cu sistematica și dialectica de concept pe care le găsim prezente la absolut toți filosofil, exceptând pe Nietzsche) — se arată preminent și unic. Descartes nu este numai elementul bazic al gândirii moderne — prin acia că, debarasat de anterioritate, fixează poziția și metoda unui creier, capabil să raționeze și să înțeleagă liber; — dar este, mai cu seamă, exemplul adevăratului gânditor... „Filosofi nu devenim dacă citim toate argumentele lui Platon și ale Aristotel, fără să putem rosti toți și o judecată sănătoasă asupra unei probleme oarecare. În chipul acesta nu învățăm științe, după câte se pare, ci doar istorie”, spune Descartes în Regula III-a a cărții de care ne ocupăm.

Ceace nu însemnează că în „Discours de la méthode” ca și în cuprinsul „Regulae”-lor, scrișe, precum s'a odvedit, cu mult înainte să apară „Discurs”-ul” nu — întâlnim un rigorism de construcție logică, aproape teologic. (Poate că nu este de prisos să menționăm aci, că deși, aparent, și impresionat de condamnarea lui Galileu Descartes nu a lovit religia, deși, mai ales, împurmită în compoziția formulei sale de gândire, sever raționalist...)

„Regulae ad directionem ingenii” este localizat a fi scris între 1623-1628. „Discurs de la méthode” apare în același an cu „Cidul” lui Corneille, adică 1637.

stă, foarte mult din asperitatea determinismului teosofic — totuși, priceput în miezul lui, cartesianismul, cum foarte fericit se exprima profesorul Gustave Lanson, conduce la „une irreligion rationnelle”...)

Este de observat însă că Descartes nu înțelege să lucreze decât la o construcție a simplificatelor, prin acest ultim termen înțelegând rezultatele logice irefutabile, cari, „in substantiam”, a par neoldeolnice rațiunii, putând fi scoțite astfel ca date. Revocând de mai înainte, totul, Descartes nu pornește la drum decât înarmat cu convingerea „ne recevoir jamais aucune chose pour vraie qu'il ne la connût évidemment être telle” (D. d. la méth.).

Acest postulat, fapt semnalat de mare parte dintre comentarii, apare mai de grabă DE BUN SIMT decât original. El își capătă însă o accepțiune și o aplicațiune, impresionantă prin consecvența ei, în opera lui Descartes. Mă refer la acea consecvență, cu totul neîntâlnită, dintre aspectul negativ al gândului, și cel pozitiv. Înălțându-l dela sine ori ce nu conveoa verificării și ajun-

gând, după o prelungită tăgadă, la indubitabil „dubito ergo cogito, cogito ergo sum”, filosoful face apoi, caedă întoarsă, edificat asupra metodei și câștigat asupra unei operații, al căreia element ră-măsese matematica spiritului. Mai întâi, Descartes analizează problemele fără rezultat, simplificând, cu ajutorul rațiunii. Acum, ambiționat el însuși să așeze problema în toată întinderea, mânat de intenția de a propune metoda sa „d'industrie à les dresser et à les conduire” (cf. „Traité des Passions” art. 48, 49 și urm.). Cu câtă amărăciune avea să se îndojască, mai târziu, Schopenhauer, de această „libertate a voinței” — și cât de mult așezează către acest pur și intelectualist voluntarism, neisbitule eforturi actuale, ale lui Paul Vlery!

Să nu uităm însă că „Discours de la méthode” apare în același timp după acia.

Dacă este adevărat că în opera sa cea mai cunoscută Descartes ne apare de o facilitate evidentă, încât s'ar părea că adevărurile exprimate în „Discours de la méthode” au stat pe buzele contemporanilor, într'atât sunt de puțin „carteziene” — după ce ai cetit „Regulae”-le nu îți rămâne decât să fii de acord cu d. Const. Noica și să consimți că opera socotită reprezentativă „nedreptățite propria gândire a lui Descartes, sărăcind-o și mutilând-o”...)

Deaceia traducerea „Regulae”-lor în românește este tot una cu prezentarea marelui Cartesius, în conținutul textual cel mai substanțial și, precum ne îndreptățește să credem data la care a fost scris, acela după care Descartes, pe scurt și sec, a rezumat în 1637, „Discursul asupra metodei”.

Dar meritele traducătorului nu se mărginesc la atât. D. Constantin Noica nu este doar un traducător fidel al textului. Pregătirea d-sale temeinică, pe care noi, de altfel, am verificat-o de atâtea ori de-a rămas în manuscris până la moartea lui Descartes, și mul-

adăgăm posibilitățile personale de subtil cercetător, au asigurat traduceri de o interpretare erudită și au ușurat publicului românesc cunoașterea adevăratei gândiri carteziene. Introducerea pe care o semnează traducătorul probează nu numai un lux de informație dar discernământul sobor și tinută inflexibilă a unui creier bine organizat. Trimitem pentru orice lămurire pe cetitor, la adnotațiunile d-lui Noica. Cât privește întrebarea „de ce n'au fost sfârșite Regulele”, pe care d. Noica, deopotrivă cu toți comentarii lui Descartes, se vede obligat să și-o pună, fără pretenția să-i dăm noi un răspuns, sugerăm totuși, întru aflarea acestuia, următoarele rânduri din „Regulae ad directionem...” și pe care, noi le socotim foarte puțin „carteziene”:

„Dacă, în înălțuirea cercetării, se ivește vreun lucru pe care mintea noastră nu-l poate prin-de bine, atunci trebuie să ne oprim acolo, fără a mai cerceta lucrurile ce urmează și înaintându-ne să urmărim un muncă zadarnică” (op. cit. pag. 53. Regula VIII).

da tu forma viabilă. Veridical se împletește cu poezia, contopindu-se până a no da un tot de vrajă. Gib Mihaescu a coborât tremurarea stelelor în viața, pământului, a înflorat viața omenească, sfârșită, cu sbuciumul sideral.

Este ceva nou, un aport făcut literaturii universale chiar. Iată de ce opera lui se va impune curând apusului, unde va fi plasat între cei mai reprezentativi scriitori ai zilei de azi. Va fi o mândrie îndreptățită a noastră.

Fie ca așa cum în viață își găsisse toată odihna și bucuria cetrind fața stelelor, de acolo dintre stele să-și arunce privirea blândă asupra opereii sale pământiești, spre a ajunge acolo unde trebuie să ajungă: în universalitate.

— a. gh. —

■ SOLIA, așa se numește tânără și promițătoare gazeta, pe care d. G. Arabolu o tipărește la Sulina, cu dublul scop: 1. De-a fertiliza solul literar al Dobrogei și 2. de-a fi un început fericit, în încercarea de unificare sufletească a Dobrogei cu celelalte provincii ale țării. Ideali mari, cărora SOLIA se dedică masiv și cu intenția de neclintit a izbâzii.

Numărul prim îl semnează: D. Batova, L. Demetrescu, Lilica Vescu, M. Iazu, C. Iliescu, etc.

Trimitem tinerilor contrafructivitate de laudă, de prosperitate și realizări luminoase.

■ PASAREA ALBAȘTRA, revista de literatură, critică, artă, și preocupări sociale, a dd. Focioni Micăcioc și Șt. Florescu, — apare la 26 Octombrie a. c.

■ SIMFONIA RUSTICA, sonete de Grigore Bugarin, vernisează activitatea unei noi edituri: Franca, dela Timișoara.

■ Abatele L. BARRAL, neînțreutul talmăcitor în franțuzește al poezilor lui M. Eminescu, ca o înaltă distincție și prietenie, ne-a trimis o carte, cu următorul autograf: „A ceuz de la Croisade qui dans un monde avili, conservant la pointe de leur épée au service de l'idéal”

■ D-nii George Doru Dumitrescu și L. T. Boga, fac să apară în curând la Chișinău, o mare revistă literară, intitulată: „Pagini basarabene”.

■ Revista își propune să aducă în provincia de peste Prut, cunoașterea scrișului românesc de pretutindeni și să impună totodată, forțele de creație locală.

■ Nu recenzăm decât cărțile și revistele primite la redacție.

MIRCEA MATEESCU

VIAȚA POLITICĂ

Scrisoare deschisă d-lui Mitică Constantinescu

Prea iubite d-le Vistiernic,

Lasă-mă să-ți spun așa, ca proștii să creadă că ne împrunăm unuia altuia temperatura, buzumarele cu conținut înalt. Să creadă că suntem prieteni la cămară, că, însăși, ne batem pe burtă.

Deși nu te cunosc personal, n'am avut nici simpla curiozitate să-ți văd obrăzorii fotografici la gazetă, mi te'ncipui un pachet de carne și nervi, roșușt, cu obrăzurdulii și catifeleți, înfipt bine pe labele dinapoi, cu conștiința trează la cea mai slabă adiere a suspiciunilor, în fine, un animal metafizic, destul de sensibil la gădăturile pe la încheeturi, care are nevoie de Absolut, de vicini ce ai căzut de acord să ocupi un asemenea tragic și periculos spațiu de guvernator al intestinelor auriere române.

Intr'adevăr trebuie — cu toi negativismul meu — să-ți recunosc această vitejie și să-ți o nimbem pe cea mai înaltă treaptă a regnului animal.

Nu ești demn de învidiat, nici măcar de compătimit. Sentimentul ce-ți-l port e dintr'un fleac de afinitate electivă pe care-l am cu cheia universală a hărțuțelor bancare, unde-ți-ai depus iscăltura ală de indescifrabil, așa cum se depun lapții, ierle sau ouăle în ciubare artificiale de clocit.

Te felicit sincer că ai pus laba pe un post așa de „gras”, scutindu-te în sfârșit de a mai face pe șomerul la ministerul de finanțe, loc infectat prea mult cu praful de pe toba perceptoriilor.

Nu știu dacă ai observat, că în țara noastră (a nu se confunda cu organul de virilită politică a gogștilor), nu se mai poate trăi decât din șantaj. Douăda, zilnicele descoperiri consemnate de presă. Așa că azi noapte ne având ce face mi-a venit și mie ideea virilă de a-mi schimba profesia de intelectual cu aceea de șantajist. Și prima victimă la care m'am gândit, nu putea fi alta decât mălăluță care ocupă și manează cea mai succulentă și substanțială parte a trupului românesc: însăși ini ma lui.

Datorită acestui cavalier în plină zi, firește că cererea mea de șantaj va fi aprobată.

Adică șantaj propriu zis nu e. Cred că se poate numi mai mult, așa un moff de a forța mâna cui-va. Și încă pe cale de publicitate, — această trântă dreaptă va fi recunoscută prin lege și perpetuă în succesiune de toate guvernele Când toți „băieții presii” te ase-

diază și cer un oscior, ored că și eu ca „băiat al presii” pot cere și măduva. Adică, o bagatelă de 1.000.000 (un milion) pentru căciula mea ca să nu-mi răcească peste 60 de ani, capul când posteritatea mă va țce statue sau piadă de muzeu.

E o mică și insignifiantă contribuție la nemurirea „sufletului meu din noaptea veșniciei”, pe care-ți-o solicit, chii că asta se cheamă șantaj sau altceva. De pildă: la donna e mobile.

In ce te privește te sfătuiască fi băiat deștept și sugă. Suge cu frenezie, cu delir. Suge până la sânge. Acum, ori niciodată, vorba poetului din cântec.

Fiindcă o viață are omul și-o borțu'n spate. Și ca mâine oasele ne putrezesc ca un cântec bătrânesc. Și'n toată această poveste care se cheamă viață, nu ne alegem decât cu ofatul și virtutea. Deci: trăiască șantajul. Sus cu el. Sus cu Mitică Constantinescu... E amabil și dă. Doar e nepotul lui Constantinescu-Porcu, și pe unde trece nu lasă urme, nu lasă documente.

Să-l lăsam să sugă, fiindcă dă și la alții. Iată omul care n trebuie: Mitică Constantinescu guvernatorul B. N. R.

Apropos, prea iubitul meu vistiernic? Il cunosti pe acest domn Mitică Constantinescu? Nu? Nu-i nimic. Ți-l voi prezenta într'una din săptămâna cu trei Duminici.

Până atunci citește te rog, urmarea acestui articol în numărul de acum două săptămâni al Cruciiadei. Căci totuși așa se 'ntâmplă.

Incepi cu sfârșitul și termin cu începutul. Ceeace înseamnă: moare elena și absolută a banului.

Te rog primește un sărut sincer și cald drept pe bancnotele postului pe care-l ocupi și în așteptare rămână acelaș.

Victor Valeriu Martinescu

Frământări interne

Ipocrizia guvernărilor, incapa citatea lor aproape integrală a dăncirea moricrii morale de că-

re parte de un Oscar Kaufman, zăpășeului „de „quint” epistolar și plasează până și pe ultimele progeneruri scârboase venite ieri din Galitia, via Cernăuți, dar urmăresc până la moarte un român care din demnitate refuză să facă jocul lor perfid și desgustător.

Acum, stăpâni pe finanțe și industrie, acești insaturabili, visează și predominanțe politice, adică crearea unui Kerenski român pentru a ajunge acolo, unde au ajuns ai lor în paradisul sovietic.

Obraznicia lor merge așa de departe încât până și în donchiștii militar au găsit în figura e-vreului Issersohn, ad-hoc nou tactician un înlocuitor demn pentru strategii învechiți Molke și Klausewitz.

Guvernele din slăbiciune, se bizuie pe Sărăndar.

Sărăndarul este pretutindeni, fie la Geneva, la Bled, sau la Mj

tre ei, sunt elementele care au determinat opoziția a duce o luptă vie pentru răsturnarea regimului.

Avem însă opoziție și opoziție.

Partidele zise de ordine, în special partidul național țărănesc, care trebuie să recunoască obiectiv dispune în adevăr de marea majoritate a sufragiilor.

Frontul Constituțional, este de fapt uniunea concepțiilor civice sănătoase, care sub auspiciile venerabilei figuri a mare-lui român Mareșal Averescu, de eri și de astăzi, și a patriotului Gheorghe Brătianu, luptă în mod cel mai civilizată pentru înălțurarea कांगреци care se întinde.

Mare zarvă în jurul grupărilor zise naționaliste.

Dacă s'a ajuns la această necesitate de exprimare chiar violentă a ultra-naționalismului, vină nu este a naționalistilor, ci a elementului pur românesc din România.

Facem o paranteză cu toate rezervele cuvenite, pentru o serie întreagă de evrei și străini stabiliți de mult în România, care deveniți cetățeni, au devenit români nu numai după pașaport și sentimente de fatadă, dar și realitate cu trup și suflet dovedind acest lucru și în războiu, dar câtă sânt?

Avem însă, din nefericire, cea laltă categorie de adevărați profitori cari au împânzit țara, acaparând totul ce a fost de acaparare.

Membrii acestui laud de turpitudin, în suflet aderenți cei mai devotați ai Internaționalei, n'au nimic sfânt în operațiile lor față de noi.

deocamdată d-sa încearcă cu toată febrilitatea să se specializeze în domeniul interceptării meschină a convorbirilor telefonice și a subtilizării scrisorilor celor mai inocente).

Acei bărbați valorosi care își spun deschis părerile oameni cu demnitate, dar nu lingusitori, cum este vechiul luptător naționalist Iuliu Maniu, sunt puși la index.

Pe planul întâi rămân adevăratele lichele, măsluitoarii de bugete, jucătorii de bridge și lacheii.

Toată situațiunea aceasta profund nesănătoasă provoacă în mod permanent agitații, alimentează zvonurile cele mai fantaziste, iar drojdia societății care profită, înotând cu beatitudine în această mocirlă, se plimbă nepăsătoare cu banii contribuabililor români la Paris.

Ca rezultat pentru exterior nu putem decât constata cu amărăciune, că România este desconsiderată.

Luptele d-lui Nicolae Titulescu, devin tot mai grele, iar creditul internațional de care d-sa

dispune personal nu se poate utiliza în folosul României, așa cum ar trebui să poată fi utilizat acest credit în adevăr excepțional.

Minim nou de semnalat pe frontul italo-abisinian. Acolo luptele decurg normal.

Unde ele iau proporții și riscă în orice moment să provoace un cataclism, este la Geneva.

În urma hotărârii de a se aplica sancțiunile economice, toate țările semnatare au început să decreteze ce anume mărfuri și până unde înțeleg să meargă cu acest boicot.

Una dintre primele, care a și publicat decretul de aplicare a fost România. Se mărginește deocamdată a interzice comerțul cu mărfuri pe cari nu le producem: tunuri, tancuri, vase de război etc.

Este o poliție făcută Angliei, care dacă s'ar mărgini aci, nu ar păgubi întru nimic economia noastră.

De altfel d-l Titulescu, trecând peste sentimentele, enunțate de d-sa, de simpatie adâncă pentru

cazul unui conflict cu Germania. Nu s'ar fi ajuns nici la nevoia acestor asigurări, dacă folosindu-se tocmai de aceste momente, s'ar fi cerut pe cale sincer prietenească și leală, pacte de neagresiune și s'ar fi încercat o des-tindere directă dela Paris la Berlin.

Acest lucru ar fi fost posibil, dacă influența sovietică și masonică în Franța nu ar fi atât de covârșitoare. Și e pe înțelesul oricui că atât Italia cât și Germania prezintă, pentru aceste două forțe cel mai înversunat dușman.

În contra lor orice măsură, orice armă le va fi bine venită. Au crezut că conflictul în curs le va fi de folos. Până la urmă vor vedea că s'au înșelat amar. Terenul atât în Italia cât și în Germania este absolut steril pentru astfel de germeni.

O nouă problemă însă a răsărit. Japonia a hotărât și anunțat că va sprijini efectiv Mancuria în contra Mongoliei.

Face parte din planul ei de mult stabilit să ocupe o mare parte din această țară, și nu a așteptat decât momentul oportun pentru a-l pune în aplicare.

Nu este exclus, ca în curând în acest colț al lumii să vedem noi complicații, unde vecina noastră de răsărit va avea zile grele de trăit, prin care însuși regimul lor ar putea fi grav compromis.

În plus Japonia, a lăsat să se înțeleagă, și o va cere chiar oficial, anume colonii.

Nu mai incupe în granițele ei actuale.

Nu-și mai poate produce singuri materia primă necesară existenței.

Această cerere, este direct îndreptată în contra Angliei, care de mult se teme pentru dominoanelor ei din extremitul orient.

Italia a vrut să facă dovadă de disciplină față de tratatele de alianță în vigoare.

A ridicat însă chestiunea foarte spinoasă a compensațiilor ce se cuvin acelor țări cari vor suferi de lipsa unui export și de cari vor beneficia acele țări cari deși fac parte din Liga Națiunilor, totuși nu au iscălit aplicarea acestor sancțiuni.

E o problemă aproape de domeniul imposibilului.

Mai ales că țări, ca Argentina cari deși au iscălit, nu le vor aplica decât dacă și parlamentul le vor ratifica.

Intreaga problemă rămâne deschisă, iar Anglia nu va fi obținut în definitiv decât o satisfacție morală, pe care și-a dat-o tot ea.

Căci, pentru cine cunoaște influența ei asupra Ligei, aceasta este aproape în întregime, comandată și regisată de dânsa.

Dacă d-l Laval până la urmă a făcut impresia că acceptă să se apropie de Anglia, a făcut-o pentru a-și salva ministerul și puțința de propagandă în ajutorul a-legerilor.

În nici un caz însă el nu înțelege să discute măcar sancțiuni militare, sau liberul acces al porturilor franceze flotei engleze.

A cedat numai într'atât până a căpătat din partea Angliei acele garanții de securitate necesare în

Cronica externă

disune personal nu se poate utiliza în folosul României, așa cum ar trebui să poată fi utilizat acest credit în adevăr excepțional.

■ Zilele acestea era vorba să apară un ziar de ora 12, intitulat „GARDA”.

Cu tot numele lui, el nu a apărut fostei Găzri de Fier, ci d-lui Aghiuță-Tăzlăuanu, fost secretar al d-lui Vaida-Voevod.

Apărând ațizele pe stradă, conducerea Gardiștii s'a sesizat și cum ii este obiceiul a amenințat cu ruperea relațiilor cu vaidiștii, dacă apare „GARDA”.

Știm chiar precis că d. Aghiuță-Tăzlăuanu a fost amenințat cu divulgarea anumitor lucruri urâte la actualul d-sale, dacă nu renunță la proiectul conceput.

Se crede că d. Tăzlăuanu ar fi cedat. Aceasta confirmă vreo muscă pe căciulă:

Ori noi totuși nu credem că d. Tăzlăuanu are a se teme de ceva. Dar după apariția ziarului „GARDA” sau neapariția lui, vom constata adevărul și după obiceiul nostru vom renși să facem lumină.

■ În curând „CRUCIADA ROMANISMULUI” va inaugura în București noul său local compus din SEDIU, REDACȚIE, CA-

Localul situat pe calea Victoriei a și fost închiriat, rămânând să se facă amenajările de rigoare. În primele zile ale lunii Noiembrie va avea loc inaugurarea.

■ Reamintim tuturor organizațiilor Cruciate din țară, că pe ziua de 1 Noiembrie se vor înainta rapoartele complete ale activității lor până în prezent. Se vor trimite recomandat.

MIN, CANTINA.

Localul situat pe calea Victoriei a și fost închiriat, rămânând să se facă amenajările de rigoare. În primele zile ale lunii Noiembrie va avea loc inaugurarea.

■ Reamintim tuturor organizațiilor Cruciate din țară, că pe ziua de 1 Noiembrie se vor înainta rapoartele complete ale activității lor până în prezent. Se vor trimite recomandat.

Localul situat pe calea Victoriei a și fost închiriat, rămânând să se facă amenajările de rigoare. În primele zile ale lunii Noiembrie va avea loc inaugurarea.

Localul situat pe calea Victoriei a și fost închiriat, rămânând să se facă amenajările de rigoare. În primele zile ale lunii Noiembrie va avea loc inaugurarea.

D. GH. TATARASCU

tre ei, sunt elementele care au determinat opoziția a duce o luptă vie pentru răsturnarea regimului.

Avem însă opoziție și opoziție.

Partidele zise de ordine, în special partidul național țărănesc, care trebuie să recunoască obiectiv dispune în adevăr de marea majoritate a sufragiilor.

Frontul Constituțional, este de fapt uniunea concepțiilor civice sănătoase, care sub auspiciile venerabilei figuri a mare-lui român Mareșal Averescu, de eri și de astăzi, și a patriotului Gheorghe Brătianu, luptă în mod cel mai civilizată pentru înălțurarea कांगреци care se întinde.

D. V. INCULEȚ

Ministerul Regal al Afacerilor Străine.

Noi Români, dacă suntem admisi, suntem tratați cel mult ca o cantitate neglijabilă.

Iată de ce indignarea generală își face drum.

Nu suntem partizani ai violențelor, dar recunoaștem că obraznicia provocatoriilor, mai ales recenta, întrece orice limită.

Partidele cele mici contează mai mult în raport cu influențele seșilor respectivi.

De fapt arma electorală, în spre acolo tind în definitiv toate sforțele, nu este decât de magogia cea mai desăvârșită.

Ce se mai poate promite țărănilui elector?

Anularea impozitelor sau împărțirea averii ciocilor și a evreilor!

În rezumat, avem o pleiadă de ambițioși, politicieni de profesie urmați de turme de infome tați.

De oameni de stat, cam ducem lipsă.

(D-l subsecretar de stat Eugeniu Titcanu va fi poate vreodată un important om de stat,

Ministerul Regal al Afacerilor Străine.

Noi Români, dacă suntem admisi, suntem tratați cel mult ca o cantitate neglijabilă.

Iată de ce indignarea generală își face drum.

D. GH. BRĂTIANU

dispune personal nu se poate utiliza în folosul României, așa cum ar trebui să poată fi utilizat acest credit în adevăr excepțional.

■ Zilele acestea era vorba să apară un ziar de ora 12, intitulat „GARDA”.

Cu tot numele lui, el nu a apărut fostei Găzri de Fier, ci d-lui Aghiuță-Tăzlăuanu, fost secretar al d-lui Vaida-Voevod.

Apărând ațizele pe stradă, conducerea Gardiștii s'a sesizat și cum ii este obiceiul a amenințat cu ruperea relațiilor cu vaidiștii, dacă apare „GARDA”.

Informațiuni

■ Zilele acestea era vorba să apară un ziar de ora 12, intitulat „GARDA”.

Cu tot numele lui, el nu a apărut fostei Găzri de Fier, ci d-lui Aghiuță-Tăzlăuanu, fost secretar al d-lui Vaida-Voevod.

Apărând ațizele pe stradă, conducerea Gardiștii s'a sesizat și cum ii este obiceiul a amenințat cu ruperea relațiilor cu vaidiștii, dacă apare „GARDA”.

Știm chiar precis că d. Aghiuță-Tăzlăuanu a fost amenințat cu divulgarea anumitor lucruri urâte la actualul d-sale, dacă nu renunță la proiectul conceput.

CAPITULAREA ANGLIEI

Reptilismul politicii naționale engleze, la ultimul cabinet, a suferit o stranie inversiune temperamentală, prin infuziile făcute de curentul radical, la Geneva reprezentat prin Mrs. Eden, în ușa căruia apăruse moartea să-i dea noaptea bună.

Se impunea înlăturarea tensiunii acute și insinuante ce se stabilise între mentalitățile diplomatice „une tempête dans une verre d'eau” dela Londra și Roma.

Și se cerea, ca ultimă consecință de fapt a reafirmării sentimentelor pacifice britanismului murat și spoliator, față de temperamentul vulcanic, sinoptic și franc al fascismului italian, negocierii, întrevederii, linii generale, relațiuni mutuale, flori la pălărie, ecurarizaj social și alte animale domestice, cu metalică rezonanță mondială.

Ducele, cu temperamentul vesnic treaz și înaintea lui, vizionând conjunctura politicii internaționale de practică imediată, a exclus intervențiile în chestii de a corduri și aplanări, știindu-le de adreptul inoperante ca structură internațională, și „a marșat”.

Puroiul a izbucnit mai întâi din piața londoneză, unde cățiva măgari politici, fără asentimentul regal al poporului englez, au căutat să „lucreze” în numele lor propriu, speculând incăpățănatele interese naționale britanice.

Conflictele diplomatice și-au întins inevitabilă igrasie.

Și incursiunea fascismului militar italian în Etiopia, s'a făcut în numele chirurgiei sociale moderate, caracterul având funcție organică de misiune civilizatorie.

Prestigiul politicii coloniale engleze intrase cu creerii în ceață, încinși de aburii pierderii bunului simț și cu mâinile în panică.

Pe trupul insular al Marii Bri-

tanii, petele simptomatice ale descompunerii arătau lumii internaționale, egocentrismul și canalăcul subteran al politicii londoneze.

Imediat, s'a recurs, ca o reacție puerilă de laborator improvizat, la sancțiuni economice.

Roma a suras protocoloar și tular.

Își cunoștea valoarea metafizică a legăturilor sale de sânge și a afinității electice stabilite, prin împrumutare de temperatură cu celelalte state europene.

Azi, aceeași Anglie, mai de grabă aceeași măgari subtilizai depe piața politicii engleze, suspendă sancțiunile, din pricina copilăriei afoane în care a căzut cu toate floricelele artei diplomatice.

Bătăia putredă a vântului a trecut canalul „Mănecii” aducând mirosul virulent al noului hoit pe care-l va înghiți istoria „Marea Istorie” cu toți istoriografii săi.

Ceva putred se pregătește la Londra, creerul știrbit de medicări megalomane.

Europa, bolnavă și flămândă după senzații vechi, fără antotimpuri, se trezește din transă.

Roma vechilor legionari romani, desfundă drumurile ce duc spre visul înjunghiat într'un moment de aberație de Brutus, care, în momentul de față se cheamă imperialismul britanic.

Capitularea Angliei e iminentă.

v. v. m.

D. IULIU MANIU

În timpul războiului, au traficat la București cu nemții. După războiu au mers ca români la Paris și la Milano (mușamăna indolentei naționale i-a scăpat nu numai de executii, dar și de o binefăcătoare incarcerare) iar acum injură pe Mussolini și pe Hitler invocând — ce ironic — apărarea libertăților cetățenești.

Aceiași idealisti cu centrala în Sărăndar, capitanai cu produsul ilicit al beneficiilor monstruoase de pe urma trustrurilor machiavelice concepute în ma-

Cruciada anti-masonică

Masoneria fiind o societate secretă, primind ordine și surseții de lucru din străinătate, o socotim în conformitate cu legile ordinare și speciale ale țării, ca o societate periculoasă intereselor Statului Român.

Având în vedere că din lojile masonice fac parte, oameni politici înalți funcționari, ofițeri și preoți, socotim lojile masonice cuiburi periculoase de spionaj în țară la noi și pe membri ei unelte constiente sau inconștiente în mâinile dușmanilor țării noastre.

Având în vedere că trei state mari din Europa: Italia, Germania și Turcia au găsit masoneria periculoasă din celeaș puncte de vedere și au dizolvat-o în țările lor, nu înțelegem să fim înaintea toleranți cu niște periculoși spioni și dușmani ai țării.

Având în vedere cele de mai sus, pentru o luptă eficace în contra acestor dușmani ai neamului, Cruciada Romanismului va pune bazele unui comitet anti-masonic compus din toti ro-

Cruciada anti-masonică

mâni fără deosebire de partide, care să adere la lupta contra masoneriei.

Comitetul anti-masonic va poftni o vie activitate și propagandă în țară și pe lângă autorități pentru a ajunge la obiectivul urmărit: DESFIINTAREA LOJILOR MASONICE DIN ROMANIA.

Facem apel către toți bunii români, cari vor să-și scape țara din mâna acestor spioni și dușmani să-și înainteze adevăratele la redacția Cruciiadei, Conducerea acțiunii anti-masonice va fi propusă din persoane în afară de Cruciaada pentru a nu se crede că se urmărește vr'o acțiune cu substrat politic.

După ce se vor primi aderările în număr suficient se va aumnta o adunare de constituire a acțiunii anti-masonice.

ROMANI.

Vă chemăm la o luptă deschisă și cinstită în contra dușmanului No. 1 al țării: MASONERIA.

Cruciada anti-masonică

mâni fără deosebire de partide, care să adere la lupta contra masoneriei.